

Technologie a řízení letecké dopravy:

3. Mezinárodní spolupráce, letecké úmluvy a předpisy

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

Interreg
EVROPSKÁ UNIE
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

Chicagská úmluva

„Poněvadž budoucí rozvoj mezinárodního civilního letectví může značně přispěti k vytvoření a zachování přátelství a porozumění mezi národy a lidstvem světa, kdežto jeho zneužití může ohroziti obecnou bezpečnost, a poněvadž jest žádoucí, aby se zabránilo neshodám a šířila mezi státy a národy ona spolupráce, na níž spočívá světový mír, proto podepsané vlády, dohodnuvše se na některých zásadách a úpravách, aby se mezinárodní civilní letectví mohlo bezpečně a spořádaně vyvíjeti a aby se mezinárodní letecké dopravní služby mohly zřizovati na podkladě stejných možností a zdravě a hospodárně provozovati, uzavřely za tím účelem tuto Úmluvu.“

Preambule Chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví

Mezinárodní spolupráce

Vznik důležitých mezinárodních dohod a milníky v mezinárodní spolupráci v historickém kontextu:

- 13.10.1919 byla 26 státy podepsána „**Pařížská úmluva**“, která mimo jiné přináší právní úpravy pro využití vzdušného prostoru.
- V roce 1919 byla v Haagu založena dobrovolná **Mezinárodní organizace leteckých dopravců IATA** (International Air Transport Association).
- 12.10.1929 byla ve Varšavě sepsána „**Varšavská úmluva**“, vztahující se na mezinárodní dopravu osob, zavazadel a zboží za úplatu.
- 7.12.1944 podepisuje v Chicagu 54 států „**Chicagskou úmluvu**“.

- 7.12.1944 podepisuje v Chicagu 54 států „**Chicagskou úmluvu**“.
- V roce 1945 vzniká **Mezinárodní organizace civilního letectví ICAO** (International Civil Aviation Organization).
- V roce 1952 byla podepsána „**Římská úmluva**“. Jde o úmluvu o odškodňování škod způsobených provozem zahraničního letadla vůči třetím osobám nebo zemi.
- V roce 1953 byla sepsána „**Ženevská úmluva**“. Stanovila mezinárodní pravidlo o uznávání práv k letadlům, aby se předešlo kolizím práva jednotlivých smluvních států.

- V roce 1954 je z iniciativy Rady Evropy svolána do Štrasburku „Konference pro koordinaci letecké dopravy v Evropě“ a je založena Evropská konference civilního letectví **ECAC (European Civil Aviation Conference)** s cílem podporovat bezpečný rozvoj evropského leteckého dopravního systému.
- V roce 1955 byl v Haagu podepsán „**Haagský protokol**“, který přizpůsobil požadavky a podmínky letecké dopravy poválečným poměrům. Doplnil tak původní Varšavskou úmluvu.
- V roce 1960 byla státy Evropského společenství založena **Evropská organizace pro bezpečnost letového provozu EUROCONTROL** (European Organization for the Safety of Air Navigation).

- V roce 1963 byla podepsána „**Tokijská úmluva**“. Tato úmluva vymezuje postupy v rámci „boje s nezákonnými činy proti civilnímu letectví“. Vyvolala to situace v 60. letech, kdy se rozmohly únosy dopravních letadel i s cestujícími.
- Od roku 1970 působí Sdružení leteckých úřadů evropských států **JAA (Joint Aviation Authorities)** vytvářející podmínky pro realizaci Evropských leteckých předpisů JAR (Joint Aviation Regulation).
- Pro devadesátá léta byl státy ECAC vypracován a je realizován **Evropský program harmonizace a integrace řízení letového provozu EATCHIP** (European Air Traffic Control Harmonization and Integration Programme).

Národní legislativa

- **Výsledkem mezinárodní spolupráce** na nejvyšší úrovni je tedy řada předpisů, dokumentů a norem, které jsou jednotlivé země (členové ICAO) a jejich letečtí dopravci zavázáni dodržovat.
- Jednotlivé země přistupují na tyto úmluvy a bilaterální dohody – vytvářejí na jejich základě **národní normy (předpisy a zákony)**, do nichž pak aplikují svá specifika, zvláštnosti a požadavky.

Zákon o civilním letectví

- **Zákon o civilním letectví** byl v České republice vyhlášen pod číslem 49/1997 Sb. a několikrát novelizován.
- Do zákona jsou implementovány požadavky mezinárodní Úmluvy o mezinárodním civilním letectví a dalších mezinárodních úmluv.
- Přílohy k Chicagské úmluvě (Annexes ICAO) č. 1 až 18 specifikují činnosti a normy v mezinárodním civilním letectví. Ministerstvo dopravy České republiky je vyhlašuje formou výnosů jako tzv. letecké předpisy. Základní řada leteckých předpisů má označení L1 až L18.